

JASENSKÝ ZPRAVODAJ

ROČNÍK X / ČÍSLO 4

ČERVENEC - SRPEN 2008

ZDARMA

Co najdete v tomto čísle:

- * Informace z jednání zastupitelstva obce
- * Tábor evangelického sboru 2008
- * Úspěch společnosti Jasno Jasenná
- * Rozpis podzimních zápasů v kopané
- * Seriál o historii našeho kraje
- * Společenská kronika
- * Informace obecního úřadu

Léto a prázdniny jsou u konce, vlaštovky odletí do teplých krajin, dětem začne škola a všichni vstupujeme do dalšího ročního období, kterým je podzim. Každý z nás od podzimu něco očekává. Mužská část naší obce se určitě nejvíce těší na vrchol sadařské sezony, sklizeň trnek. Po loňské slabé úrodě, kdy nebylo skoro co pálit, se dá zatím očekávat situace podstatně lepší. Trnek by mohlo být dost do kvasu, na vdolky a třeba i do povidel. Přeji Vám všem, aby se jejich „trnková očekávání“ naplnila a aby pěstitelé trnek mysleli na letošní, další koštování slivovice.

Pavel Machovský, starosta

Informace z jednání zastupitelstva obce

Od minulého vydání zpravodaje proběhlo pouze jedno zasedání zastupitelstva obce, a to dne 8. 7. 2008. Otiskujeme usnesení:

Přítomno 7 členů zastupitelstva.

1. Zastupitelstvo obce **schvaluje** záměr bezúplatného nabytí pozemků p. č. 305/1 a 308 u sokolovny do majetku obce pro realizaci víceúčelového hřiště.

Pro: 7 členů

2. Zastupitelstvo obce **schvaluje** návrh pořízení změny ÚP SÚ Jasenná na pozemcích p. č. 344/4, 344/24, 348/1, 348/2, 348/3, 348/4, 348/5 a 348/6 v k. ú. Jasenná na Moravě s využitím pro veřejně prospěšnou stavbu.

Pro: 7 členů

3. Zastupitelstvo obce **schvaluje** uzavření veřejnoprávní smlouvy mezi Městem Vizovice a Obcí Jasennou, o výkonu přenesené působnosti podle § 53, odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, na dobu neurčitou, s účinností od 1. 1. 2009.

Pro: 7 členů

4. Zastupitelstvo obce **schvaluje** podporu návrhu Zastupitelstva města Vizovice na sloučení dílčích etap stavby R49 do jedné etapy Fryšták – Slovensko a připojuje se k usnesení Zastupitelstva města Vizovice č. VI/156/08.

Pro: 7 členů

5. Zastupitelstvo obce **schvaluje** podání námitek proti návrhu Zásad územního rozvoje Zlínského kraje – záměr rozšíření I/69, stoupací pruhy Jasenná – Syrákov – Liptál. Text námitek je přílohou usnesení.

Pro: 7 členů

6. Zastupitelstvo obce **schvaluje** příspěvek ve výši 6.000,-- Kč pro SK Jasenná na zapůjčení stanu na akci Kácení máje (24. 5. 2008) – na základě dodaného dokladu.

Pro: 7 členů

7. Zastupitelstvo obce **schvaluje** výpůjčku části pozemku p. č. xx a xx v k. ú. Jasenná na Moravě paní xxx, xx na dobu neurčitou za údržbu.

Pro: 7 členů

8. Zastupitelstvo obce **neschvaluje** pronájem plochy na budově čp. 54 za účelem umístění reklamy pro firmu Radim Lehman, reklamní činnost, Mikulůvka 44, Vsetín.

Pro: 7 členů

9. Zastupitelstvo obce **schvaluje** pronájem místnosti č. 207 v budově čp. 54 za účelem zřízení nehtového studia pro sl. Markétu Mrlinovou, Jasenná čp. 239.

Pro: 7 členů

10. Zastupitelstvo obce **schvaluje** odměnu místostarostce paní Zdeňky Turkové podle nařízení vlády č. 79/2008 Sb. s účinností od 1. 7. 2008.

Pro: 6 členů, zdržel se: 1 člen

11. Zastupitelstvo obce **bere na vědomí** žádost pana xx, xx, ve věci přeložení vodovodního potrubí.

12. Zastupitelstvo obce **neschvaluje** uplatnění novely zákona o dani z nemovitostí v k. ú. Jasenná na Moravě.

Pro: 7 členů

13. Zastupitelstvo obce **bere na vědomí** informaci ve věci nabídky sběrného dvora firmy Fe-Market Ostrava pro využití obce.

14. Zastupitelstvo obce **schvaluje** vybudování přístřešku na Syrákově ve směru Jasenná – Vsetín. Jedná se o obnovu původní dřevěné zastávky.

Pro: 7 členů

15. Zastupitelstvo obce **schvaluje** zakoupení nového křovinořezu pro potřeby obce.

Pro: 7 členů

Toto usnesení bylo přečteno nahlas a schváleno všemi přítomnými členy ZO.

Pro: 7 členů

Sběr nebezpečných odpadů z domácností

V sobotu **25. října** proběhne v naší obci sběr nebezpečných odpadů z domácností. Svozové auto bude stát na parkovišti u Motorestu u Kašparů od 7:30 do 8:00 hodin a na točně ve středu obce od 8:15 do 8:45 hodin. V uvedené době můžete na těchto místech zdarma odevzdat následující druhy odpadů:

olejové automobilové filtry, plechovky se zbytky barev, monočlásky, autobaterie, zářivky, znečištěné láhve a sklo od chemikálií, zbytky přípravků na hubení škůdců a pos-třiky, staré kosmetické přípravky, staré léky, vyjeté mo-torové oleje, mořidla a rozpouštědla, plastové obaly a nádoby od škodlivin, opotřebované pneumatiky, hadry znečištěné barvami, oleji a vazelínou, obaly od sprejů, televizory, rádia, ledničky, domácí elektrospotřebiče.

Upozornění na změnu přednosti v jízdě

Město Vizovice v úzké spolupráci s Ředitelstvím silnic a dálnic ČR, Správou Zlín a Policií ČR se již od loňského roku zabývalo možnostmi řešení úpravy provozu na křižovatce silnic I/49 a I/69 (náměstí Palackého).

Na základě zpracovaného návrhu změny dopravního značení a jeho kladném projednání s příslušnými orgány bylo Krajským úřadem Zlínského kraje vydáno stanovení místní úpravy provozu. Vlastní realizace by měla být provedena v posledním týdnu měsíce srpna.

Jedná se o zásadní změnu úpravy provozu na této křižovatce, která byla vyvolána potřebou upřednostnit jako hlavní směr s vyšším počtem vozidel. Převážná část vozidel se pohybuje ve směru Zlín-Vizovice-Jasenná-Vsetín a opačně, přičemž v zimních měsících dochází k problematickému najíždění vozidel na silnici I/49, která je dnes vedena jako hlavní.

Základním cílem této úpravy je zajištění plynulejšího provozu na této velmi frekventované křižovatce a bezpečnější provoz v zimním období.

převzato z www.vizovice.eu

Neudržované pozemky

Jak jste si určitě všimli, přibývá v obci pozemků, které nejsou udržované. Tím dochází k tomu, že přibývá sporů mezi sousedy, kdy jeden své pozemky udržuje, ale z vedlejšího pozemku, kde soused nedělá nic, se rozšiřuje plevel, náletové křoviny, myši apod. Na množící se dotazy k této problematice a po dotazu na odboru životního prostředí uvádím, že každý vlastník i nájemce nemovitosti je povinen se o svůj majetek starat tak, aby nedocházelo k poškozování práv vlastníka vedlejší nemovitosti. Znamená to, že je nutné pozemky udržovat např. sečením, aby nedocházelo k rozšíření plevelů apod. k sousedovi. Vyplývá to z občanského zákoníku, ze zákona o ochraně zemědělského půdního fondu a z dalších předpisů. Pokud vlastník pozemku na upozornění obecního úřadu neprovede údržbu pozemku, vystavuje se nebezpečí pokuty. V případě, že ani potom nebude pozemek uklizen, obecní úřad může za jistit posečení pozemku a následně může po vlastníkově vymáhat úhradu nákladů soudní cestou. Obvykle vymáhání probíhá i v součinnosti s exekutorem. Vlastnictví nemovitosti není jen radost, ale hlavně starost. V konečném důsledku je to spousta povinností, mezi které patří i zmiňovaná údržba.

Pavel Machovský, starosta

Občanské sdružení Diakonie Broumov ve spolupráci
s Obecním úřadem Jasenná vyhláší

HUMANITÁRNÍ SBÍRKU

Můžete nám darovat :

- letní a zimní oblečení (dámské, pánské, dětské)
- lůžkoviny, prostěradla, ručníky, utěrky, záclony, látky
- **peří, péřových přikrývek a polštářů**
- deky a přikrývky (obyčejné, vatované, spací pytle)
- noviny, časopisy a knihy
- pouze novou obuv
- pouze funkční kabelky (s funkčním zipem, zapínáním, apod.)

VĚCI, KTERÉ NEMŮŽEME PŘIJMOUT, jelikož pro ně nemáme uplatnění :

- kabáty, svetry, samostatná saka
- oděvy z umělých vláken (silon, nylon, dederon)
- lyžařské boty, stany
- veškerou elektroniku (ledničky, televize a počítače apod.)
- nábytek, jízdní kola, lyže a dětské kočárky
- hračky a školní potřeby
- domácí potřeby (černé a bílé nádobí, přístroje apod.)

Sbíráme pouze textilní materiál a to z důvodu, že pro ostatní materiál nemáme uplatnění a jeho případná likvidace je pro nás finančně náročná.

Sbírka se uskuteční

dne: čtvrtek 11. a pátek 12. září 2008

čas: 15:00 – 18:00 hodin

místo: Dům služeb – zdravotní středisko

Věci prosíme zabalené do igelitových pytlů, aby se transportem nepoškodily.

Diakonie Broumov je nezisková humanitární organizace, která poskytuje materiální pomoc potřebným občanům u nás i v zahraničí a dává práci lidem, kteří jsou těžko umístitelní na trhu práce.

Děkujeme za Vaši pomoc.

Více na www.diakoniebroumov.org

Tábor evangelického sboru 2008

Letos jsme si na táboře chtěli hrát na jihoamerické Indiány. To jsme ale ještě netušili, že si budeme třináct dní připadat jako v opravdovém deštném pralese...

Na tábořišti v Hošťálkové jsme byli už mnohokrát, letos se nám ale louka po několika dnech proměnila v bahniště. Dětem to očividně nevadilo. Bylo jich 35, třetina z Jasenné, zbytek tvořily posily ze Zádveřic, Liptálu, Ratiboře, Prlova a Rožnova. K tomu deset dospělých, kteří nepřetržitě připravovali hry, vařili, vytahovali klíšťata a kontrolovali, jestli děti spí v suchých ponožkách.

Proměnu v Indiány jsme vzali vážně. Maminky ušily ponča, na tábořišti trnul veliký kaktus, čtyři indiánské kmeny, z nichž každý bydlel v jednom týpí (ty si vypůjčily ze severní Ameriky) měly dokonce svá hospodářství: pěstovala se rajčata a hrášek a v každém stanu bydlelo dokonce i jedno morče. Indiánské děti se o ně staraly a hrály si s ním – ale neupekli jsme si je, jak je v Jižní Americe zvykem, tak drsní jsme opravdu nebyli. První den, když děti v Hošťálkové u kostela zamávaly rodičům, je čekala indiánská zkouška zdatnosti. A taky začalo pršet... Večer jim pak opravdický starý indiánský šaman (nebo aspoň dost hodnověrný) předal amulety na krk, které někteří celou dobu nesundali a kdoví, jestli to udělali doteď.

A pak už se indiáni učili všechno, co bylo potřeba: zacházet se sekyrou a pilou, vyrobit si luk, poznávat kytky a stromy a spoustu dalších věcí, jak už to tak na táboře chodí.

Přijela k nám dokonce na návštěvu jedna dívka, která se o Indiány mnoho let zajímá, a tak se děti dozvěděly spoustu zajímavých věcí a taky se naučily trochu kečuánsky. Jeden večer jsme pak taky promítali obrázky

současných Indiánů, o kterých nám vyprávěl jeden švýcarský farář, který léta působí v Mexiku.

Zajímá vás, jak vypadá takový den na indiánském táboře?

Ráno vás vzbudí bubnování a pak vyrazíte na rozcvičku, která je každý den ve znamení nějakého zvířete – ten nejlepší získá kroužek z ocasu zvířete na kmenovou hůl své skupinky. Pak předstíráte, že se jdete umýt a vyčistit si zuby. Potom se rychle navléknete do ponča, protože je nástup. Na tom ranním se třeba za kliky a dřepy vykupují kusy oblečení poztrácené a zapomenuté po táboře. Potom se indiáni sejdou ve stanech, aby si vyprávěli příběhy bílého muže – vyprávění o Ježší Kristu, které k nim kdysi přinesli misionáři z Evropy a které si předávají dál. A pak se běží na snídani. Po snídani je třeba umýt nádobí, natahat dřevo z lesa, nařezat, nasekat, aby bylo na čem vařit, a taky trochu uklidit na tábořišti. Když se moc neulíváte, je to za hodinku hotové. Před obědem se ještě něco naučíte –

třeba uzlovat, rozdělovat oheň nebo obvázat ruku. Oběd je většinou skvělý. Pak si odpočnete – tedy indiánští náčelníci vás nabádají, abyste aspoň nehlučeli, poněvadž oni by si rádi odpočinuli. A potom je vyhrazený čas na to, abyste vedoucím předvedli své indiánské znalosti a dovednosti.

Tábor evangelického sboru 2008

Získáváte za to pera na čelenku a družinky korálky na kmenovou hůl. Následuje svačina, kterou je potřeba vypíchnout, protože to je vždycky něco moc dobrého a sladkého a Indiáni se mačkají u kuchyně, div ji nezboří. A když se odpoledne ozve domorodá píseň *Ža su žá poracé Kururú, kururú...*, znamená to, že vypukne VTH – velká táborová hra. To pak běžíte do lesa a hadrovými koulemi bojujete s bílými lovci divochů, co se jmenují Burgreiros, nebo stopujete zvěda z cizí vesnice, případně bojujete s jaguárem o život. Pak si stihnete ještě něco zahrát, fotbálek nebo šátky, a už vás někdo nabádá, že jste hrozně špinaví a dost smrdíte a že byste se měli umýt. Tak skočíte do přehrádky, odkud vylezete ještě trochu špinavější, ale šťastní. No a pak už je večere, při

kteří se sní třicetilitrový hrnec čehokoli, a večerní nástup, na němž se zatleská, zadupe i zatancuje těm, kterým se něco povedlo. Když neprší, jde se k ohni, jinak k petrolejce do jídelny a tam se zpívá, až se vám začnou zavírat oči. Tak se pomodlíte a jdete spát k morčeti do týpka. V noci vám kapky deště buší na stanovou plachtu a někdy kapou na spacák, ale to vás nemůže rozházet. Když ráno vysvitne sluníčko, máte z toho radost. A tak to jde dva týdny...

Poslední den pak děti sbalily do batohu všechny ty věci špinavé od bahna, obličej si ještě jednou pomalovaly indiánskými barvami a vyrazily i s morčaty zpět do civilizace. Rodiče si je poznali a rozebrali, takže žádné nezbylo. Bylo to pěkné a příští rok pojedeme zas.

Radka Včelná, farářka

Úspěch společnosti JASNO Jasenná na 35. světovém kongresu plemene Charolais

Ve dnech 22. – 24. 8. 2008 se na přerovském výstavišti konal 35. světový kongres plemene Charolais, kterého se účastnila i naše společnost JASNO Jasenná. Hodnocení všech vystavovaných zvířat prováděl francouzský bonitér svým zkušeným a přísným okem. Na této výstavě jsme měli svého zástupce 1,5 letého plemenného býka, který ve své kategorii „mladších býků do 3 let“ obsadil krásné první místo. Všichni jsme byli výhrou velmi mile překvapeni a potěšeni, protože představení býci byli na vysoce kvalitní a vyrovnané úrovni.

Největší otevřené přehlídky skotu Charolais v ČR se zúčastnilo celkem 127 kusů vybraných zvířat a shlédlo ji cca 3 000 diváků a 160 kongresových hostů z celého světa.

Doprovodný program koní na této výstavě zajistil

Ranč pod Vartovňů s ukázkami westernového ježdění. Široké veřejnosti jsme zde představili jednotlivá plemena amerických westernových koní. Dále probíhaly ukázky jezdeckých disciplín, výcviku mladých koní pod sedlem i ze země, westernová miniskolička pro děti a vození dětí na ponících.

Program, který probíhal od pátku do neděle byl velmi náročný, ale odměnou nám byla kladná odezva a velký zájem širokého publika. Tímto bych chtěl poděkovat všem, kdo se podíleli na organizaci této akce,

za velmi hezké a profesionální výkony. Jmenovitě Petře Poláčkové, Lucii Hudcové, Petru Jančíkovi, Lucii Burdíkové, Míši Jugasové a dětem Matěji Poláčkově, Elišce Poláčkové, Vendě Hirkové a Vandě Jugasové.

Za společnost JASNO Jasenná Roman Poláček

Akce SRPDŠ ve školním roce 2007/2008

Žáci ZŠ Jasenná zaplatili na začátku školního roku příspěvek SRPDŠ (pokud jsou ve škole sourozenci, platí pouze jeden z nich) 35 x 300,-- Kč – 10.500,-- Kč celkem. Jako každoročně pořádalo SRPDŠ Maškarní ples, jehož výtěžek byl použit na zaplacení školního výletu všech dětí školy. Děti navštívily Moravský kras, ZOO park + Dinopark Vyškov. Výletu se zúčastnilo 38 dětí a 4 učitelé, celková částka výletu byla 14.580,-- Kč. Další akcí byla Mikulášská besídka, na kterou obec přispěla dětem na balíčky 3.000,-- Kč, za což bychom chtěli poděkovat. Dále se koupila dětem do družiny stavebnice Mladý stavitel v hodnotě 4.813,-- Kč, předplatné časopisu Pastelka 540,-- Kč a časopisu Sluníčko 319,-- Kč. Dětem z 1. ročníku SRPDŠ přispělo

na plavání 1.800,-- Kč a dále pak pátákům na Absolventský výlet do Bratřejova 1.600,-- Kč. Poslední akcí, která v tomto školním roce a pod vedením odcházející předsedkyně Pavlína Hurtové proběhla, byl Pohádkový les. Tímto bychom chtěly poděkovat všem ochotným členům SRPDŠ a naší mládeži, kteří aktivně pomáhají na přípravách a realizacích akcí pořádaných SRPDŠ, a hlavně moc poděkovat paní Hurtové za čas a úsilí, které věnovala poslední roky tomuto sdružení.

Za SRPDŠ Aranka Krupalová a Věrka Vaculíková

Fotografie na této stránce jsou z poslední akce, kterou byl Pohádkový les 21. 6. 2008.

Organizace šk. roku 2008/2009

Období školního vyučování začne v pondělí 1. září 2008. Vyučování bude v I. pololetí ukončeno ve čtvrtek 29. ledna 2009. Období školního vyučování ve II. pololetí bude ukončeno v úterý 30. června 2009. Podzimní prázdniny připadnou na pondělí 27. října a na středu 29. října 2008. Vánoční prázdniny budou zahájeny v pondělí 22. prosince 2008 a skončí v pátek 2. ledna 2009. Vyučování začne v pondělí 5. ledna 2009. Jednodenní pololetní prázdniny připadnou na pátek 30. ledna 2009 a týdenní jarní prázdniny byly stanoveny na 9. až 15. března 2009. Velikonoční prázdniny připadnou na čtvrtek 9. dubna a pátek 10. dubna 2009.

Podzimní utkání v kopané

IV. třída SK. B – podzim 2008 MUŽI

Kolo	Datum	Soupeř	Začátek	Odjezd
6.	14. 9.	Štípa B	16:00	
7.	21. 9.	Vlčková	16:00	14:45
8.	28. 9.	Bratřejov	15:30	
9.	5. 10.	Hvozdná	15:30	14:15
10.	12. 10.	Jaroslavice	15:00	13:45
11.	19. 10.	Fryšták C	14:30	
12.	26. 10.	Neubuz	14:00	13:00
13.	2. 11.	Veselá B	13:30	
Náhradní termíny:				
3. 9. St – 17:00, 1. 10. St – 16:00, 28. 10. Út – 13:30				

Ok. soutěž SK. B – podzim 2008 DOROST

Kolo	Datum	Soupeř	Začátek	Odjezd
3.	6. 9. s	Slopné	16:30	
4.	14. 9.	Provodov	10:00	8:45
5.	20. 9. s	Drnovice	16:00	
6.	28. 9.	Bylnice B	10:00	8:30
7.	4. 10. s	Poteč	15:30	
8.	11. 10. s	Slopné	15:00	13:45
9.	18. 10. s	Provodov	14:30	
10.	25. 10. s	Drnovice	14:00	12:45

s = sobota

Ok. soutěž SK. B – podzim 2008 ŽÁCI

Kolo	Datum	Soupeř	Začátek	Odjezd
3.	7. 9.	Provodov	14:00	12:30
4.	14. 9.	Trnava	14:00	
5.	21. 9.	Kašava	10:30	9:15
6.	28. 9.	Hvozdná	13:30	
7.	5. 10.	Zádveřice	10:00	9:00
8.	12. 10.	Březová	13:00	
9.	18. 10. s	Lužkovice	12:30	11:30

Úspěch hasičského družstva žen z Jasenné

Po částečném neúspěchu našeho družstva v okrskovém kole hasičského sportu v Lutonině, kde jsme se umístily na 3. místě, jsme postoupily do okresního kola. V něm jsme obsadily 2. místo a postoupily tak do kola krajského konaného 2. srpna 2008 v Otrokovicích. Soutěžilo se ve štafetě 4 x 100 m, soutěži jednotlivců a požárním útoku. Byla to zkušenost k nezaplacení. Jelo se prakticky naslepo, vůbec jsme netušily, do čeho jdeme. Přesto jsme se snažily vydat ze sebe co nejvíc, ale soupeřky byly prostě lepší,

vysportovanější, měly prostě víc toho sportovního štěstí. Nakonec po nevydařeném útoku jsme se ocitly na 9. místě. Přesto všechno je potěšující 5. místo v jednotlivcích Jany Kovářové ml. Jak už bylo řečeno, byla to zkušenost k nezaplacení a příště už budeme připravené líp a doufáme v lepší umístění. Letos byl pro nás velký úspěch jenom to, že jsme dokázaly postoupit až do krajského kola.

Poděkování patří také hasičům z Lutoniny za rady, pomoc a zapůjčení hasičské stříkačky a všem, kdo nám pomáhali při nácviu i soutěžích.

trenérka žen Jana Kovářová st.

Fotografie jsou z krajské soutěže v Otrokovicích.

Členky SDH (od horní řady a zleva): Martina Kovářová, Erika Kašpárková, Ladka Smilková, Jana Kovářová, Jana Kovářová, Leona Šenkyříková, Jana Kovářová a Iveta Mikšíková.

Pastvina, údolí, les, lemuje svět pod oblohou. Roztroušené remízky ožívují krajinu, všechno je jak si pamatuji před léty. Kus krajiny zakonzervovaný v minulosti. V protějším svahu chybí hrazení původních pastvin, pořád je však vidět i po 40 letech, kde bývaly původní ohrady. Sedím ve Stráňcích, pod sebou hluboké údolí táhnoucí se až pod Vartovnu. Vzpomínám na dobu, kdy mi bylo dvacet let a v podzimních barvách si přál mít v sobě umění malíře. Zachytit všechnu krásu před sebou. V údolí jsou stále stejné názvy jednotlivých pastvin. Ve Stráňcích, Na komoře, Člпка, Láze, U Koliby, Ve Střešňovicích, kdo je však dnes zná? Pár pamětníků, vždyť koliba již není i když je tu chata, která stojí na stejném místě jako původní koliba. Louka na Přasličkově je již zarostená lesem a nic nepřipomíná, jak dostala svůj název. Bývala tu studánka a jeden konec louky byl zamokřen a v zastínění lesa rostla hojnost přesličky. Proti Stráňcům je Zálučí a Ščumberk, za kterými jenom tuším kopec, který je skrytý, vidím z něj jenom pár špiček smrků. Je to kopec, který je na mapách označen názvem Široká. Kdo zná zdejší část Jasenné však řekne, že se nazývá Odjatě, či Na Odjaťách. A přece v minulosti se říkalo tomuto vrcholu Tomášků vrch. Po kterém Tomáškovi dostal název a kdy tak byl pojmenován? To již nikdo neví, určitě však žil kdysi člověk, po kterém vrch nazvali. Zemřel a žil dál v myšlenkách jeho nejbližších, pomalu se však vytráceli i nejbližší, nastupovaly další generace, které již ztrácely povědomí o názvu a Tomášků vrch se z názvosloví obce vytratil někdy počátkem 20. století. Jak dlouho se název Tomášků vrch užíval? Sto, dvěsta, třista, či více let? Já bych si troufnul říct, že tak tři století. Pastviny podle mnou se jmenují Východní pastviny a dostaly název ve čtyřicátých letech minulého století, kdy byly založeny místními sedláky. Stáj, která zde byla postavena neměla svůj název, byla to zkrátka stáj na Východních pastvinách. Někdy po roce 1970, mám dojem, že v roce 1974, byl pasákem na zdejších pastvinách pan Tomáš Kolaja st. Jednou jsem přijel na pastviny a ve štítě byl z březových hůlek nápis „Zornica“. Název se okamžitě vžil, začalo se zde říkat Na Zornici a v povědomí lidí je název stále. Méně, anebo vůbec se neví, kdo za názvem stál. Tak si můžeme vždycky vzpomenout na pana Kolaju z čísla popisného 22. Řekněte, „Zornica“, není to krásný valašský název? Tak vidíte, jak třeba vznikají místní názvy. V dnešní době se stáj pyšně vývěsním

štítem s názvem „Ranč pod Vartovňou“. Jak se název ujme a bude životaschopný, uvidí až další generace. Slovo ranč však do valašského jazyka a vědomí jaksi nezapadá. Příroda a krajina je zde krásná i bez názvů, ty ji však ozvláštňují a činí určitým způsobem i záhadnou. Ptáme se, proč právě takový název, no přece je to naše kulturní dědictví. Názvy mnohé vypovídají o našich předcích, jejich životě, myšlení, zálibách. Vždyť i strýčka Kolajového vedlo k jeho názvu stáje, něco z jeho života. Novou historii zde již píše i chata Mysliveckého sdružení.

Sedím a vzpomínám. Jsem rád, že jsem zažil kousek doby, kdy byly zdejší pastviny poměrně těžko přístupné. Vždyť cesta z Dolanska do Hodína, vedla převážně korytem potoka. Za větších dešťů, pak byla tato místa pro pivozy nepřístupná. Přesto však byl potok plný ryb a raků. Na stromech podél potoka bývalo navečer plno bažantů, pole plná zajíců. V Hodíně stály jedle, které měly hodně nad sto let a na zdejší jedlové porosty se jezdili dívat i z Vysoké školy zemědělské v Brně. I v dnešní době zde nalezneme hodně krásného a zajímavého. Může se nám ale stát, že nás vyruší z našeho rozjímání řev motorek, či jekot sirény z blízkého „Gradolendu“. Jó holt, každá doba má svou romantiku. Tož tak, výlet končí a přidejte se tu negdy podívat a nájlepší je pěšky a pěkně potichučky.

Pavel Sovička

Angličtina pro dospělé

Základní škola v Liptále otevírá kurz jazyka anglického pro rodiče a veřejnost. V letošním roce se otevře třída pro loňské absolventy a také třída pro úplné začátečníky. Zájemci prosím hlase se přímo ve škole, prostřednictvím žáků školy nebo na telefonním čísle 737 12 99 15.

Kurzy keramiky

Základní škola Liptál je připravena otevřít také kurz keramiky pro zájemce z řad veřejnosti. Zájemci se

mohou přihlásit tak jako angličtináři přímo ve škole, prostřednictvím žáků školy nebo na telefonním čísle 737 12 99 15.

Hrátky se jmény

Někdejší vsetínský učitel hudby Řádek kdysi v žertu prohodil, že „každý pořádný chlap se má jmenovat Jan“. Sám to křestní jméno totiž vlastnil. Soudě podle jeho výroku bylo by Janů jak smetí a mohl by nastat pěkný zmatek, ne nepodobný vyprávěnce strýčka Cepka, ve které jakýsi otec Jan říká nejstaršímu synovi: „Janku, zavolaj Janečka, ať ide pokolébat malého Janička!“

Těžko přehledná situace může ovšem také vzniknout, když řada občanů má stejné příjmení. Snad každá vesnice má několik – tu méně, tu více – rodin se stejnými, pro dědinu typickými jmény. Pro příklad nejdu daleko, jen do Jasenné. V ulici, kde dosud stojí můj rodný domek, bydlelo šestero MACKŮ. Rekl-li táta: „Dójdí k Mackom“, následovala nutně moje otázka: „A ke kterým?“

Člověk je ale tvor vynalézavý. K řádnému příjmení, tj. k tvaru jména „jak sa ten člověk opisuje“ (rozuměj: podepisuje), přibyla vždy přezdívka, která byla upřesňující. Někdy byla odvozena od místa, kde stál dům. Jeden Macek měl postaveno na kopci, vysloužil si přídomek Kopečák. Když se mělo něco vyřídit u jeho souseda – také Macka – pod kopcem, stačilo říct: „Skoč k Dolním!“ Jindy bylo přízvisko utvořeno od toho, čím se dotyčný také mimo jiné zabýval. Třetí Macek v ulici byl Macek – Malíř, protože se amatérsky věnoval malbě. Čtvrtí a pátí Mackovi byli zemědělci a – co čert nechtěl – oba Františkové: jednomu se říkalo „Fraňa“ (mimořádně můj vlastní strýc), druhému „Francek za potokem“, protože bydlel na druhém břehu Lutoninky.

Jeho bratrovi (šestému Macku) se neřeklo jinak než Geržík, asi proto, že toto přízvisko se objevilo jako jméno někde v rodokmenu jeho příbuzných.

Dodejme však, že to zdaleka nejsou všichni Mackové v obci. Pro úplnost – i když to asi úplně nebude – uvádím ještě Macka Zahradového (můj kmotr, který měl u stavení rozsáhlou zahradu), Macek z vily (vlastnil na návsi jednopatrovou vilku), Macek řečený Jurků, Macek – cestář a Macek, „co si vzal Martu Daňovu“, ten však bydlel Na hořansku...

Už začínáte mít v hlavě z toho mírný galimatyáš? Jen pojdte ještě na procházku po dědině, ať to máte „z první ruky!“ Zamířme k Jurčákům; jsou aspoň trojí, takže se račte rozhodnout, zda půjdeme k Hnilicom, Michalíkom či Tláškom. Vedle nich se můžeme stavět u Blahů, kde někdejší pán domu měl však křestní list na jméno Kráčala. Pak k Žídelom, co vyhořeli, ale vězte, že majitel domu vlastně nesl jméno František Sovička. Svou pouť ukončíme v hostinci u Lukášů, kde dlouhá léta šenkoval Slávek Lukášů, pardon, on se doopravdy jmenoval Kalenda...

Raději dost, sám už podléhám dezorientaci. Dnes už trochu váhám, zda Jan Štalmach, kdysi trumpetista jasenské dechovky, nosil toto jméno jako pravé či jako pseudonym, protože ho nikdo jinak neoslovil než Jeník Bajza. Víím však určitě – tím jsem si jist –, že mu přezdívali ještě také Groš.

Mgr. Břetislav Rokyta, Vsetín

Společenská kronika

Významné narozeniny oslavili:

87 let

Hejtmánková Františka	dolansko	červenec
-----------------------	----------	----------

83 let

Blažková Ludmila	paseky	srpen
------------------	--------	-------

82 let

Bělíková Jiřina	střed	červenec
-----------------	-------	----------

70 let

Mikuláščík Stanislav	hořansko	srpen
----------------------	----------	-------

65 let

Řepová Vlasta	hořansko	červenec
Pobuda Antonín	dolansko	červenec

60 let

Zuzaníková Věra	hořansko	červenec
Vaňhara Miroslav	dolansko	červenec

Oslavencům srdečně blahopřejeme.

Narodily se:

Šebestová Eliška	Jurygáčková Aneta
------------------	-------------------

Rozloučili jsme se:

Santariusová Jaromíra

Sňatek uzavřeli:

Vrchovský Zdeněk a Simona (Hyžáková)
Plánka Michal a Marcela (Doležalová)

K trvalému pobytu se přihlásili:

Chromíková Marta	Čelůstka Martin
Čelůstka Martin	Čelůstkova Eliška
Čelůstkova Petra	Surá Marta

Z trvalého pobytu se odhlásili:

Vrchovská Simona	Mikundová Karolína
Vrchovský Ondřej	Gerža Milan

Iveta Dorníčáková

Doba panství pánů z Nagy Lucsie (Nátluče)

pokračování statečného boje Valachů proti habsburské rekatolizaci

(malý exkurz do historie našeho kraje v kontextu dobových událostí moravského markrabství)

Přelomem roku 1622/23 stále nebylo zlomeno valašské povstání, Valaši-horalé odmítali plnit povinnosti vůči vrchnostem, žili si na horách po svém. Tito svobodníci, navzdory povstalcům nepříznivé situaci, vystupovali jako menší, ale obdivuhodně dobře organizované skupiny, udržující plamen valašského povstání, a sami nesli jeho tíhu až do roku 1626, kdy protihabsburský spolek získal spojence v dánském králi Kristiánovi IV.

To již také dva z nejkřutějších šlechticů, Albrecht z Valdštejna a Jan Kavka z Říčan, raději zde na Valašsku prodali svá panství, z nichž jim pro odboj lidu již delší dobu neplynul žádný užitek. Valdštejn se odstěhoval do českého Jičína, kde zahájil svoji slavnou vojenskou a politickou kariéru.

Z hloubi času se znovu kusou zprávou doslycháme o blízké Jasenné, že od fojta Jiřího Tomka koupil jasenské fojstství roku 1623 Pavel Huňáček, jinak Pavel Bídů. Vlastnil ho do roku 1634. Z téže doby máme doklad i o Bratřejově, který byl při vpádu uherských Bethlenových žoldnéřů z větší části vypálen. Nájezdníci tehdy odehnali dobytek, a po následné neúrodě mnoho chalupníků i sedláků odešlo jinam za lepší obživou.

Trvání náboženské tolerance bylo rokem 1623 rázně ukončeno, císař vydal nařízení, aby všichni nekatoličtí predikanti byli ze země vypovězeni, katolické náboženství bylo prohlášeno za jediné povolené. Tak se stalo i ve Vizovicích.

Když 8. května uzavřel Bethlen Gábor v Mikulově s císařem již podruhé mír a stáhl svá vojska z Moravy, vzbouření Valaši přesto pokračovali v nerovném boji i nadále. Rokem 1624 byla naše země navíc stížena velkou neúrodou, povstal obrovský hlad (lidé se tehdy živili otrubami a travou), sedláci v zoufalství opouštěli své grunty, vizovský pán Melichar Dóczy místo aby svým poddaným živobytí aspoň trochu umožnil, nutil je žalobami k návratu.

V roce 1626 dánské vojsko, po obnovení spolku s Bethlenem, vytáhlo na Vídeň a postupovalo do Horního Slezska a na Moravu. V jeho vojsku působili moravští šlechtici, jejichž úkolem bylo navazovat spojení s Valachy. Ti znovu rádi sáhli ve větší míře ke zbraním. Tou dobou měla habsburská vláda mnoho práce s potlačováním velkého povstání rakouských sedláků. Ale to již ze severního Německa na Moravu spěchal

císaři na pomoc Albrecht z Valdštejna, mezi spojeneckými veliteli se navíc objevily neshody, které zabránily, v době, kdy se vítězství zdálo na dosah ruky, útoku na Vídeň. Jejich vojska ustoupila zpět na východní Moravu, kde se spojila s valašskými povstalcí.

Z vizovské fary vypuzený evangelický farář se tajně zdržoval nejspíš u svých bývalých farníků v Jasenné, což se doneslo kardinálovi, který v lednu 1626 vytýká dopisem nečinnost Melicharu Dóczymu. Ale Melichar – máje stále na paměti – jak musel před bělohorskou bitvou jako katolík sám prchat do Uher, a že válečné štěstí bývá vrtkavé, dále na svém vizovském panství tajně se ukrývajícím predikantům „neviděl“, ačkoliv mu to bylo opět vytýkáno.

Pobělohorský vítěz, který získal veškerý vliv v českém státě, uskutečnil 10. května 1627 triumf své moci „*Obnoveným zřízením zemským*“, kterým zásadně změnil poměr sil mezi panovníkem a stavy jednotlivých zemí s odůvodněním z překladu německy vydané ústavy: „*Z královské a otcovské péče Naší na to všelijak pomýšleti ráčíme, jak by jmenované a od Nás velikým nákladem vojenským dobyté Markrabství moravské zase dokonale k podřízenosti a k poslušnosti přivedeno, upevněno a proti tomu všechno zde vykořeněno býti mohlo*“.

Za daného stavu násilné katolizace je velice překvapivé, že je v našem kraji v roce 1628 ves Jasenná stále ještě s nekatolickým knězem. Konečně však kardinál Dittrichštejn, vida, že se pán Melichar Dóczy valašských Jaseňanů vlastně bojí, aby nebyl zbit jako jeho otec v roce 1610, zaslal přímo do Jasenné 13. listopadu 1628 „dekret o vybití praedikanta“. Přitom vizovská fara zůstávala neobsazena, protože Melichar Dóczy o katolického faráře vůbec nežádal, jelikož by jej, v důsledku tehdejší bídy Vizovjanů, musel sám vydržovat.

Roku 1630 se objevil s čerstvými pluky „lev severu“, švédský král Gustav II. Adolf, podporovaný finančně z Nizozemí a z Francie, který se prohlásil za ochránce práv evangelického náboženství. Na stranu Švédů přecházejí i Sasko a Braniborsko, vzrůstají opět naděje českých emigrantů, vstupující hojně do švédského vojska. V říjnu 1631 porazili Švédové se svými spojenci Habsburka v bitvě u Breitenfeldu, a k armádě krále

Doba panství pánů z Nagy Lucsie (Nátluče)

pokračování statečného boje Valachů proti habsburské rekatolizaci

(malý exkurz do historie našeho kraje v kontextu dobových událostí moravského markrabství)

Gustava se připojil i saský kurfiřt Jan Jiří. 15. listopadu 1631 kapitulovala bez boje Praha, na všech frontách hořela císařským púda pod nohama.

Morava strašně trpěla, byla považována za vojenskou oblast, která se má sama bránit, přičemž byla jen bojištěm nebo kvartýrem cizích armád, jež musela zásobovat, a kardinál tu navíc neúprosně pokračoval v tvrdé rekatolizaci. Vizovští proto ve věcech víry hodně trpěli, evangelické kněze mít nesměli a katolický duchovní zde nemohl uhájit své živobytí, dlouhou dobu byli bez kněze. Až roku 1631 přišli do Vizovic misionáři, kterým se „podařilo obrátit“ na katolickou víru 496 farníků, a teprve díky této jezuitské misi mohl být konečně roku 1632 na vizovskou faru dosazen katolický farář Martin Skalný ze Slovenska. Ale většina farníků mu desátky odvádět buďto nemohla nebo spíše nechtěla, a novým katolickým farářem ve Vizovicích se o dva roky později stal kněz Jiří Fabricius, jemuž se nevedlo lépe. V jeho výkaze o příjmu z roku 1634 v závěru čteme: „Prosím, račte usouditi, jak bídne musí farář žíti, a doufám, že popatříte na bídu mou“.

Téhož roku koupil jasenské fojstství od fojta Pavla „Bídy“ Mikuláš Vykroutil a držel jej až do roku 1647, kdy jej úplně zaplatil.

Již na počátku roku 1634 Švédové posílili své pozice, které však záhy bitvou u Nördlingenu ztratili. Švédsko opustilo Sasko a Braniborsko, a proticísařská fronta se oslabovala. Avšak hned vzápětí se po bok Švédska postavila Francie (jinak katolická země), aby zabránila vítězství hegemonistických plánů Habsburků v Evropě.

Po útěku Melichara Dóczyho z Vizovic a odchodu smilheimských klášterníků v roce 1618 klášter pustl a neodvratně zanikal. Ještě roku 1636 sice paní Zuzana, dcera zemřelého Emericha Dóczyho, provdaná za Křištofa Maytiniho, nechala aspoň obnovit klášterní kostel a povolala do zámku 2 nebo 3 cisterciácké mnichy, přičemž byl kostel znovu vysvěcen. Ale ještě za jejího života klášter zašel úplně, především proto, že zdejší

cisterciáckí mníši žili neříkavým životem.

Válečný rok 1637 se zapsal do historie především svým velkým a dlouhým horkem, čímž nevzešlo mnoho obilí. Dobytku se z nouze dávaly i slaměné došky se střech, z čehož pak povstal dobytčí mor, hodně se umíralo. Zemřel také „bělohorský kat“ císař Ferdinand II. a nahradil ho jeho syn Ferdinand III.

Roku 1638 pojalo Švédsko nový plán obsazení české země, spoléhalo opět na eventuální podporu evangelického obyvatelstva. Na východní Moravě dotud neustávaly spory Valachů s vrchnostmi. Význam Valašska si v nejistých válečných dobách uvědomovala i říšská vláda a zorganizovala trestnou výpravu vojáků bratislavského pluku. Došlo k ní 24. března 1638, kdy z Holešova k likvidaci Valachů vyrazila výprava se 130 mušketýry a asi 1000 muži zemské hotovosti. Směřovala přes Vizovice, Liptál ke Vsetínu. V údolí u Rokytнице byli přepadeni Valachy. Císařští byli tak překvapeni, že bez jediného výstřelu složili zbraně a všichni byli zajati. Po odebrání zbraní byli propuštěni. Snad právě nezdar této výpravy vedl o dva roky později ke zřízení sboru portášů.

Valaši nebyli nikdy jednotní a dělili se na evangelické Valachy ze vsetínských hor a na katolické Valachy z biskupského Hukvaldska. Proto zeměpáni kolem roku 1640 usoudili, že seskupení katolických Valachů do vojenských oddílů bude účinnější zbraní proti neposlušným Valachům než nekoordinované vojenské výpravy do valašských hor. Tak onoho roku vznikl *sbor portášů* – jakési horské „četnictvo“ a dostal za úkol sřežit zemské cesty a brány (= porty).

Václav Maruna, Vizovice

Informace obecního úřadu

Očkování proti katarální horečce ovčí

Státní veterinární správa nařizuje chovatelům skotu, ovcí a koz starších 3 měsíců povinné nouzové očkování proti viru katarální horečky ovčí. Očkování zvířat musí být provedeno od 20. srpna nejpozději **do 14. září 2008**. Nařízení Státní veterinární správy ČR ze dne 14. 8. 2008 vydané pod čj. RED/1283/2008 je vyvěšeno na úřední desce obecního úřadu. Bližší informace poskytnou veterinární lékaři, kteří zabezpečují provedení povinného očkování.

Chovatelé, kteří nesplní tuto svou povinnost, se vystavují nebezpečí uložení finančního postihu podle veterinárního zákona č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

„Štěstí pře je připraveným“

Jedním z úkolů obce je zajišťování připravenosti obce na mimořádné události a podíl na provádění ochrany obyvatelstva. K usnadnění této práce vydal Hasičský záchranný sbor ČR DVD s názvem Štěstí pře je připraveným.

K zabezpečení lepší informovanosti obyvatelstva a přípravy obyvatelstva na řešení následků krizových a mimořádných událostí je obsah tohoto DVD volně přístupný na portálu HZS Zlínského kraje - www.hzszlk.eu v rubrice Hasiči radí videoklipy.

Devatenáct dvouminutových snímků slouží jako návod, jak se zachovat při nebezpečných situacích, do kterých se může každý z nás dostat. Jednotlivé videoklipy je možné bezplatně používat k vlastnímu sebevzdělávání nebo jich využít k výuce mládeže ve školách a školských zařízeních.

Povinná výměna občanských průkazů

Opět upozorňujeme, že platnost OP **bez strojově čitelných údajů** vydaných do 31. prosince 2003 končí nejpozději 31. prosince 2008. Povinnost výměny OP se nevztahuje na osoby narozené před 1. 1. 1936, které mají v průkaze označení „bez omezení“ nebo „platnost prodloužena bez omezení“. Občanské průkazy se strojově čitelnými údaji platí po dobu v nich uvedenou a výměna se jich netýká.

Upozornění – odvoz pytlů na tříděný odpad

Firma Marius Pedersen, která zajišťuje v obci svoz pytlů na tříděný odpad upozorňuje, že pytle je nutné uložit k místní komunikaci nejpozději v den svozu do 7:00 hodin.

Velkoobjemové kontejnery

V **sobotu 25. října** proběhne v naší obci sběr velkoobjemového odpadu. Ráno v 8:00 hodin budou přistaveny kontejnery u Motorestu u Kašparů a na točně ve středu obce, kde bude možné za dohledu pracovníků obecního úřadu do 17:00 hodin uložit velkoobjemový odpad. Po této době budou kontejnery odvezeny. Do kontejnerů není možné ukládat stavební suť, železo, biologický materiál, např. větve, dřevo, trávu a dále nebezpečný odpad jako jsou pneumatiky, elektropřístroje, chemikálie.

JASNO, spol. s r. o. Jasenná přijme ihned pracovníka - obsluha moderních zemědělských strojů, podmínka ŘP sk. T, kont. tel. 603 144 919.

MODA Prostějov

INTERNETOVÝ OBCHOD - SUPER CENA A KVALITA

OBLEKY, DÁMSKÉ KOSTÝMY, PÁNSKÉ A DÁMSKÉ KABÁTY

POUZE
ŠOKUJÍCÍCH **999,- Kč**

KOMBINACE SAK A KALHOT RŮZNÝCH VELIKOSTÍ
VŠECHNY VELIKOSTI VČETNĚ NADMĚRŮ

V případě zájmu o informace volejte na Po - Pa 8:00 - 18:00, So 8:00 - 13:00
Nulné věšací oblevy, páky, výšku pasu, úpravy a odvoz přes bránu v omezení
Zadáním dobírkou - 100% záruka možnosti vrátit zboží zpět !!

☎ 736 780 683 (T-Mobile), 723 524 799 (Telefónica O.),
608 765 072 (Vodafone), 572 541 014 (pevná linka)

všechny informace najdete na:

www.modaprostejov.cz

IVYTO INZEROVANÉ OBLEKY, KOSTÝMY, KABÁTY MŮŽETE PŘÍMO
ZAKOUPIT V NAŠICH PRODEJNÍCH SKLADĚCH PRO ČR a SR:
VALAŠSKÉ KLOBOUKY, Komenského 56 a STARÉ MĚSTO, Hradištská 618

Jasenský zpravodaj vydává Obecní úřad Jasenná.

IČ: 00284017, dvouměsíčník, MK ČR E 10674

Příprava materiálů a zpracování: Pavel Machovský

Úprava na PC a tisk: Iveta Dorníčáková

Texty neprochází jazykovou úpravou.

Provozovatel: JASNO, spol. s r. o. IČ: 252 22 2222